

## GRANSKNINGSUTLÅTANDE

2018-05-25

Dnr KFKS 2015/18-214

Projekt 9247

Standardförfarande

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

## GRANSKNINGSUTLÅTANDE

### Detaljplan för Enspännarvägen, Sicklaön 362:2 m.fl. i Jarlaberg på västra Sicklaön, Nacka kommun

#### Sammanfattning

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra för nya bostäder, service och att utveckla stadsmiljö – bygga stad, i enlighet med översiktsplanens intentioner om förtätning på västra Sicklaön samt i enlighet med detaljplaneprogrammet för centrala Nacka. Planens syfte är också att skapa goda förutsättningar för stadsliv, varför det ingår att på lämpligt sätt reglera byggnadsvolymer, gestaltning, variation och principer för bottenvåningar så att bebyggelsen tillsammans med gator och offentliga platser bildar rum där människor vill vistas. Vidare är syftet att också skapa mer levande, trygga och säkra stråk.

Planområdet omfattar fastigheten Sicklaön 362:2 som ägs av JM AB samt delar av Sicklaön 14:1 som är kommunalt ägd gatu- och parkmark i anslutning till fastigheten. Planområdet omfattar även vattentornets fastighet Sicklaön 41:3 som ägs av Nacka kommun. Delar av gatorna Enspännarvägen, Lokomobilvägen och Jarlabergsvägen ingår och avgränsar området i väster, norr respektive öster. Detaljplanen möjliggör för ny stadsbebyggelse i form av två nya kvarter med cirka 350 lägenheter och centrumändamål/service.

Detaljplanen har varit ute på granskning mellan den 26 mars och 24 april 2018. Under granskningen inkom totalt 9 yttranden från remissinstanser som berör bland annat dagvatten och riskfrågor. Efter granskningen har planförslaget justerats i form av redaktionella förtydliganden i planbeskrivning samt på plankarta.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

## Planförslagets syfte och innehåll

Detaljplanens övergripande syfte är att möjliggöra för nya bostäder, service och att utveckla stadsmiljö – bygga stad, i enlighet med översiktsplanens intentioner om förtätning på västra Sicklaön samt i enlighet med detaljplaneprogrammet för centrala Nacka. Planens syfte är också att skapa goda förutsättningar för stadsliv, varför det ingår att på lämpligt sätt reglera byggnadsvolymer, gestaltning, variation och principer för bottenvåningar så att bebyggelsen tillsammans med gator och offentliga platser bildar rum där människor vill vistas. Vidare är syftet att skapa mer levande, trygga och säkra stråk, bland annat genom att omvandla Jarlabergsvägen till en stads- och huvudgata och att möjliggöra nya gatukopplingar. Planförslaget ska även bidra till att förstärka offentliga platser såsom torg och mötesplatser inom området. Lokaler i bottenvåning ska möjliggöras utmed omgivande viktiga huvudstråk och platser.

Planområdet omfattar fastigheten Sicklaön 362:2 som ägs av JM AB samt delar av Sicklaön 14:1 som är kommunalt ägd gatu- och parkmark i anslutning till fastigheten. Planområdet omfattar även vattentornets fastighet Sicklaön 41:3 som ägs av Nacka kommun. Delar av gatorna Enspännarvägen, Lokomobilvägen och Jarlabergsvägen ingår och avgränsar området i väster, norr respektive öster. Detaljplanen möjliggör för ny stadsbebyggelse i form av två nya kvarter med användning bostäder (B) och centrumändamål/service (C). Detaljplanen möjliggör för cirka 350 lägenheter och den föreslagna bebyggelsen följer inriktningen i detaljplaneprogrammet för centrala Nacka med en tät kvartersstruktur och med tydliga gränser mellan allmän plats och kvartersmark.

Kommunens bedömning är att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) enligt miljöbalken har därför inte upprättats för planen.

## Bakgrund

Beslut om att skicka ut förslaget på granskning fattades av miljö- och stadsbyggnadsnämnden den 21 mars 2018. Granskningstiden varade mellan den 26 mars och den 24 april 2018, sammanlagt 4 veckor. Under granskningstiden var detaljplaneförslaget utställt i Nacka kommunhus utställningshall och i biblioteket i Nacka Forum. Planförslaget fanns också tillgängligt på kommunens hemsida.

## Yttranden under granskning

Följande remissinstanser har inga synpunkter på planförslaget

- Luftfartsverket
- Swedavia Arlanda Airport
- Trafikförvaltningen SLL

Följande remissinstanser har synpunkter på planförslaget

- Länsstyrelsen
- Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun
- Nacka Energi
- Nacka Miljövårdsråd
- Nacka vatten och avfall AB
- Stockholm Exergi

- Trafikverket
- Södertörns brandförsvarsförbund

## Inkomna synpunkter

Synpunkter i inkomna yttranden redovisas nedan i sammanfattad och förkortad form med planenhetens kommentarer.

### Inkomna synpunkter från myndigheter och remissinstanser

1. **Länsstyrelsen** lämnar följande yttrande (återges i sin helhet):

Förslag till detaljplan, upprättat i mars 2018, har översänts till Länsstyrelsen för granskning. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för nya bostäder och service. Sammanlagt möjliggörs cirka 350 bostäder i två nya kvarter. Planen är framtagen enligt reglerna för standardförfarande i plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Länsstyrelsen har lämnat ett samrådsyttrande över planförslaget den 19 maj 2017. Länsstyrelsen framförde bland annat synpunkter med anledning av riksintresse för kulturmiljövård, transporter av farligt gods och risk för översvämning. Av 5 kap. 22 § PBL följer att länsstyrelsen ska yttra sig över planförslaget, om förslaget enligt länsstyrelsens bedömning innebär att

- ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte tillgodoses,
- miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
- strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser,
- regleringen av sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår flera kommuner inte har samordnats på ett lämpligt sätt, eller
- en bebyggelse eller ett byggnadsverk annars blir olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

#### Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen bedömer att det inte finns skäl att anta att Länsstyrelsen kommer att pröva kommunens beslut och upphäva detaljplanen, med stöd av 11 kap. 11 § PBL, under förutsättning att efterföljande synpunkter avseende transporter av farligt gods beaktas.

Länsstyrelsen har även synpunkter med anledning av risk för översvämning i tunnelbanans station Nacka, vilka inte ingår i prövningsgrunderna för denna plan, men som är viktiga för planläggningen av tunnelbanan som pågår parallellt. Länsstyrelsen har i granskningskedet följande återstående synpunkter av betydelse för Länsstyrelsens överprövning enligt 11 kap. 10 § PBL.

#### Hälsa, säkerhet och risk

##### Transporter av farligt gods

Länsstyrelsen framförde i samrådet att det vid bensinstationen Tanka hanteras brandfarlig gas och att det saknades en bedömning av detta. I den reviderade

riskutredningen (Brandskyddslaget 2017-12-22) beskrivs att hanteringen av gasflaskor förutsätts ske enligt gällande lagar och regler och ska därmed inte innebära någon risk för påverkan mot omgivningen då skyddsavstånd enligt gällande föreskrifter uppfylls. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver vara mer konkret i bedömningen och förtydliga vilka skyddsavstånd och föreskrifter som avses för att det ska framgå att risken kan anses vara beaktad.

I planbeskrivningen framgår det att kommunen har för avsikt att omlokalisera bensinstationen och ersätta den med bostäder enligt Nacka kommuns strukturplan. Kommunen bedömer att en detaljplan för bensinstationstomten bedöms kunna vara antagen till år 2025. Även då det finns planer på att avveckla bensinstationen anser Länsstyrelsen att kommunen behöver beakta riskerna med hanteringen av brandfarlig gas vid bensinstationen i denna detaljplan eftersom den är i drift.

### **Övriga synpunkter med anledning av tunnelbanan**

#### Översvämningsrisk

Länsstyrelsen har vid samrådet framfört att kommunen ska ta fram de åtgärderna som behövs för att skydda bland annat angränsande trafiksystem. Parallellt med denna detaljplan pågår planläggningen av tunnelbanan till Nacka och en uppgång för station Nacka kommer att anläggas strax söder om planområdet vid nya vägen Vattentornsgränd som ansluter till Jarlabergsvägen.

I järnvägsplanens planbeskrivning framgår att översvämningsrisken för tunnelbanan ska hanteras genom att anslutande detaljplaner behöver anpassas i höjdsättning och utformning av VA-kapacitet, så att skyfall eller översvämning inte leds ned i tunnelbanan. Av dagvattenutredningen (WSP 2018-02-23) framgår emellertid att vattnet från planområdet vid skyfall kommer rinna söderut längs Jarlabergsvägen och att den ökade avrinningen kan innebära konsekvenser för nedströms liggande infrastruktur och byggnader. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver redogöra för att vatten som avrinner från planområdet inte kommer att innebära översvämning av tunnelbanan.

**Planenhetens kommentar.** Risk-PM har uppdaterats med vilka skyddsavstånd som avses och planbeskrivningen har kompletterats med dessa uppgifter.

Plankartan följer de höjder som tagits fram i den övergripande gatuprojekteringen för Enspännarvägen och Jarlabergsvägen. I projekteringen har anpassning gjorts till tunnelbaneentrén. Tunnelbaneanläggningen utformas även så att eventuellt vatten som rinner in kan omhändertas på ett sådant sätt att anläggningen inte tar skada av vattnet. Generellt gäller att vatten kan tillåtas rinna in i anläggningen där det omhändertas och sedan pumpas bort.

2. **Lantmäterimyndigheten i Nacka kommun** anser att kommunen bör tydliggöra vad som händer med gällande planer och bestämmelser. Lantmäterimyndigheten upplyser om att kommunen ansvarar för utförande och drift av x-område. Lantmäterimyndigheten menar också att det i planbeskrivningen anges att exploateringsavtal ska upprättas. Om avsikten är att ingå exploateringsavtal, behöver

avtalens huvudsakliga innehåll, liksom konsekvenserna av att planen helt eller delvis genomförs med stöd av ett eller flera sådana avtal framgå av planbeskrivningen.

Utöver ovanstående lämnar Lantmäteriet följande synpunkter på förtydliganden av planbeskrivningen:

- Information om att servitut ska bildas inom x-område till förmån för en kommunal fastighet. Ange vem som ansvarar för att söka och bekosta det och vad som gäller för ersättningsfrågan. Information om att kommunen ansvarar för utförande och drift av x-område.
- Information om ansvar för ansökningar om och bekostande av förrättningar ska redovisas.
- Redovisa vilken fastighetsbildning som kan ske med tvång.
- Redovisa rätt till ersättning för kommun och enskilda.
- Redovisa vilka konsekvenser de fastighetsrättsliga åtgärderna får för fastighetsägarna och andra berörda.
- Angående elnätstationen på torget, förtydliga att det kommer att bli en ny fastighet.
- Under tekniska åtgärder – parkering anges att gemensamhetsanläggningar ska bildas för garage samt parkering. Detta bör beskrivas närmare under fastighetsrättsliga åtgärder.

**Planenhetens kommentar.** Kommentarer noteras och förtydliganden angående servitut, ansvar, förrättningar och konsekvenser görs i planbeskrivningen.

3. **Nacka Energi** uppger om att det inom planområdet finns 10 och 0,4 kV kablar samt ett outnyttjat område för transformatorstation. Vidare uppger Nacka Energi om att elförsörjningen till området kräver att Nacka Energi får tillgång till mark (10 x 10 m) inom området för uppförande av en transformatorstation. Förslag på E-område finns på torget enligt plankartan. Vid beräkning av antal stationer förutsätter Nacka Energi att fastigheterna värms med fjärrvärme. En fastighet med stort effektbehov kan innebära att ytterligare en station måste rymmas inom fastigheten.

Nacka Energi bifogar Allmän beskrivning avseende 12–24/0,4 kV nätstation med placering i tätbebyggt område, där måttuppgifter och utseende enligt Nacka Energis standard framgår. Önskas ett avvikande utseende eller utformning utöver standard så bekostas detta av exploitören.

Nacka Energi förordar att transformatorstationerna placeras utomhus med hänvisning till Strålskyddsmyndighetens rekommendationer och försiktighetsmått i fråga om lågfrekventa och magnetiska fält vid samhällsplanering. Vid eventuella hinder för placering utomhus kan stationen inhysas i en byggnad. Detta förutsatt att det i stationens omedelbara närhet inte finns bostäder eller annan verksamhet där personer vistas stadigvarande. Stationen måste då placeras i markplan vid yttervägg med serviceutrymme utanför. I undantagsfall i garage vid yttervägg max en våning ned med transportväg för transformatorerna. Nacka Energi hänvisar till illustration

och infobild i bilaga 3 och 4 och upplyser vidare om att utrymmet ska tillhandahållas kostnadsfritt och för all framtid. Separat avtal för detta behöver tecknas.

Nacka Energi upplyser om att vid inhytt station ansvarar exploatören för att brandskyddsbeskrivningen även omfattar stationen i fastigheten. Schakt för elkablar inom exploateringsområdet bekostas av exploatören, Nacka Energi bekostar kabeldragning och montering av eldistributionsanläggningar. Utanför exploateringsområdet ansvarar och ombesörjer Nacka Energi alla arbeten för sina delar. Elkablar för matande elnät ska förläggas i mark. Träd eller övrig byggnation får inte förekomma över eller intill kabelstråk. Normalt tecknas genomförandavtal och avtal om anslutningsavgifter med exploatören innan byggstart sker.

**Planenhetens kommentar:** Plankartan innehåller ett E-område för elnätstation på torget i anslutning till vattentornet. Ytan för E-område och antal transformatorstationer har samrått med Nacka Energi. Planenheten noterar informationen om vem som bekostar en avvikande gestaltning på nätstationen.

4. **Nacka miljövårdsråd (NM)** menar att de i princip är positiv till den föreslagna detaljplanen då läget är nära en kommande tunnelbaneentré och att delar av marken redan är i anspråktagen för bebyggelse och parkering för verksamheter som ersätts av den planerade bebyggelsen. De anser också att det är positivt med kommunens ambition om stadsmässig varierad bebyggelse och öppna bottenvåningar för verksamheter. NM skriver dock att de framfört synpunkter under samrådet som kvarstår. De avråder från svarta hus och hänvisar till undersökningar som gjorts som visar att det höjer temperaturen på sommaren och därmed påverkar klimatet och människor negativt. Nacka miljövårdsråd föredrar att träkonstruktion prövas och att gröna tak ska anläggas på samtliga hus.

NM anser att bebyggelse i 7–8 våningar med små öppningar resulterar i mörka gårdar med sämre boende kvalité och dålig utemiljö för barn. De menar också att det kan skapa otrygghet, framförallt för unga kvinnor, och att Nacka måste kännas tryggt för alla. Nacka miljövårdsråd ställer sig också frågande till hur området upplevs nattetid och om det kommer finnas belysning överallt.

Vidare framför Nacka miljövårdsråd att buller från Värmdöleden kommer att vara störande för många lägenheter och att lösa det med inglasad balkong förtar idén med att ha en balkong. De menar också att redovisningen av trafiken är oacceptabel och att planera bostäder i trafikstörda områden bör analyseras i ett folkhälsoperspektiv.

NM framför också att de anser att dagvattenfrågan behandlas i ett alltför begränsat perspektiv och menar att den trädbevuxna svackan längs Lokomobilvägen har varit bra för lokalt omhändertagande av dagvatten, inte bara för det aktuella området utan också för angränsande område. De anser vidare att plantera träd låter bra men det får inte planteras för nära byggnader och på bekostnad av dagsljus i lägenheterna. Trädplantering längs Jarlabergsvägen förefaller bättre då det är längre avstånd mellan plantering och bostäder. En del värdefull naturmark kommer trängas undan och förstöras av planerade byggnationer, men Nacka miljövårdsråd anser ändå att

det kan accepteras med tanke på övriga fördelar samt närheten till Nyckelviken och Ryssbergen. De ser också positivt på att ett sammanhängande grönområde söder om vattentornet bevaras och att en park planeras. Parken är dock liten och grönområdet brant ner mot Skönviksvägen.

NM menar att det är självklart att planera för skolor, förskolor äldreboenden med mera, när det ska byggas mycket bostäder i centrala Nacka. De anser att ingen exploatering bör ske i Ryssbergen, som kommunen i många andra sammanhang nämner som ett värdefullt rekreationsområde. Nacka kommun har också lagt ner stora arbeten på projektet ”Ekosystemtjänster i Nacka”, där man tar hänsyn till naturen och använde den som en positiv resurs i stadsbyggnadsarbetet.

Slutligen framför NM vikten av att lyfta fram de översiktliga frågorna. Planerade trafikplatser i Ryssbergen och Skvaltán intill Nyckelviken kommer att påverka entréerna till strövområden och därmed deras kvalitet.

**Planenhetens kommentar.** Kvarteren inom planområdet är uppbrutna i flera olika våningshöjder, varierade fasadmateriál och färgsättning. Fasaderna föreslås färgsättas i olika kulörer från ljusa till mörka, men den uppbrutna skalan gör att fasadernas gestaltning varierar i hög grad genom hela kvarteret. Trä som fasadmateriál förekommer och är möjlig på flera ställen, bland annat för paviljongen intill tunnelbaneuppgången reglerar plankartan att fasaden ska vara av trä. Flertalet av byggnaderna inom kvarteren kommer att anläggas med sedumtak.

Innergårdarna gestaltas med släpp mot gåtorna för att öka ljuset på gårdarna. Vidare ger lägenheterna med balkonger mot innergården en överblickbarhet över gården. Höjderna varierar mellan huskropparna i kvarteren vilket möjliggör och släpper in ljus på gårdarna. Belysning är viktig men behandlas i senare skede.

Byggnaderna i kvarteret närmast vattentornet ska utföras med vattentornets färger som inspiration. Vattentornet kommer fortsättningsvis vara ett landmärke och i anslutning till tornet tillkommer ett torg samt park som möjliggör att platsen kan bli en målpunkt.

Lägenheterna klarar bullervärdena utifrån gällande riktvärden. Plankartan säkerställer att riktvärdena följs samt att balkongerna inte får glasas in helt. Endast ett fåtal balkonger kommer att behöva bulleråtgärder.

En dagvattenutredning har tagits fram för detaljplanen som föreslår en lösning för omhändertagande av dagvatten. Denna har stämts av mot den dagvattenutredning som tagits fram i samband med gatuprojekteringen för Enspännarvägen och Jarlabergsvägen.

Träd ska framförallt finnas på de större huvudgatorna såsom Jarlabergsvägen. Val är träd ska anpassas till gatumiljöns skala och tillgängligheten för trafik och gående. Bostadsgårdarna kommer främst planeras med mindre träd och buskar på grund av underliggande garage. Trädens placering i gatumiljön har utretts genom gatuprojekteringen i systemhandlingen för Jarlabergsvägen och Enspännarvägen.

Planenheten noterar synpunkten beträffande Ryssbergen. Delar av Ryssbergen planeras för bebyggelse medan delar av marken planeras bli naturreservat.

5. **Nacka vatten och avfall AB (NVOA)** menar att för ansvarsfördelning gäller att Nacka vatten och avfall AB är huvudman för det allmänna VA-nätet med tillhörande anläggningar. För behov av ombyggnad/utbyggnad av det allmänna VA-nätet på grund av ny exploatering, ansvarar Nacka kommun.

Vidare upplyser de om att VA-anläggningsavgift debiteras enligt vid tidpunkten gällande VA-taxa efter att anläggningarna är utbyggda, slutbesiktigade och förbindelsepunkt har anvisats, oavsett om fastigheten ansluter sig till det allmänna VA-nätet eller inte.

NVOA framför att plankartan saknar planbestämmelser för dagvattenhantering. Det är viktigt att de föreslagna LOD-lösningarna (Lokalt Omhändertagande av Dagvatten) inom kvartersmark genomförs. Andelen takyta som enligt planbestämmelserna ska vara växtbeklätt är lägre än det som förutsätts i dagvattenutredningen. Mindre andel växtbeklädda tak medför att en större volym dagvatten behöver renas inom kvartersmark. Plankartan medger möjlighet att uppföra komplementbyggnader på bostadsgårdarna. Sådana tillkommande byggnader ökar behovet av rening av dagvatten inom kvartersmark.

Vidare framför NVOA att det är viktigt att höjdsättningen inom planområdet tillåter att skyfall kan avledas ytledes för att inte orsaka skada. Portiken mot Tändkulevägen i det södra kvarteret ska kunna avleda skyfall från bostadsgården ytledes och på så sätt motverka att det blir ett instängt område.

Exploateringens närhet till vattentornet medför också att extra skyddsåtgärder behöver vidtas vid byggnation, till exempel restriktioner för tung trafik över befintliga VA-ledningar.

NVOA upplyser om att träd måste placeras med tillräckligt avstånd från befintliga ledningar så att rotinträngningar på ledningarna som ligger längst med Enspännarvägen inte sker. Avstånd mellan ytterkant ledning och trädplantering ska vara minst 3 meter.

Enligt planförslaget ska bostädernas avfallshantering skötas genom miljörum vilket innebär att kärlen måste dras manuellt. Av arbetsmiljöskäl förordar NVOA maskinella system istället för manuella. I förslaget anges att det ska finnas möjlighet att senare ändra till mobilt sopsug. Mobil sopsug är ett maskinellt system men har nackdelen att de har en hög ljudnivå vid tömning. NVOA anser istället att möjligheten att istället samla in avfallet i nedgrävda bottentömmande behållare borde undersökas. Om miljörum är det enda alternativet bör dessa rum anpassas så att det finns plats även för insamling av returpapper (tidningar) och förpackningsavfall utöver rest- och matavfall.

**Planenhetens kommentar:** Kommentarer noteras och förtydliganden har gjorts i planbeskrivningen angående ansvarsfördelning samt VA-anläggningsavgift.



Plankartan har planbestämmelser som säkerställer omhändertagande av dagvatten. Plankartan reglerar en minsta procentdel tak som ska vara växtbeklätt. Den faktiska ytan tak som utförs växtbeklätt kan bli mer. Flera lösningar för dagvattnet är möjliga. På plankartan säkerställs att eventuella komplementbyggnader ska förses med växtbeklädda tak. Plankartan reglerar att höjdsättning ska göras så att skyfallsregn avleds mot gata. Vid höghöjdstillfällen ska vattnet rinna mot Tändkulevägen via en portik. Portiken har tillkommit särskilt i syfte att säkerställa detta och regleras på plankartan.

Planenheten har en pågående diskussion med Nacka vatten och avfall om behov av skyddsåtgärder för att beakta vattentornet och dess funktion. I planen säkerställs yta för till exempel uppförande av staket. Andra säkerhetsåtgärder som byggnadstekniska åtgärder vid utbyggnad säkras i avtal med exploatören. En fördjupad riskutredning har tagits fram, bedömningen är att bebyggelsen inte kommer att påverka vattentornet så länge gällande byggregler (BBR) följs. Vattentornets påverkan på planområdet bedöms övergripande även som liten. Nedfallande is eller mast från vattentornet skulle, vid kraftig blåst, kunna träffa det södra husets gavel men risken bedöms som låg. Utformningen av torget bestäms inte i detaljplanen. Vidare arbete med torget tar befintliga VA-ledningar i beaktande.

Träd och ledningsdraging har studerats i övergripande gatuprojektering och projektet följer detta.

Kvarteren kommer att förses med miljörum med tillräcklig storlek för omhändertagande av annat avfall och möjlighet till installation av mobil sopsug i ett senare skede.

6. **Stockholm Exergi** upplyser om att de kan erbjuda fjärrvärme till de nya fastigheterna.

*Planenhetens kommentar.* Planenheten noterar informationen.

### **Synpunkter inkomna efter granskningstidens utgång**

7. **Trafikverket** har tidigare lämnat synpunkter under samrådet. I nära anslutning till detaljplaneområdet pågår arbeten med vägplan för överdäckning av väg 222, Värmdöleden. Det är viktigt att arbeten som sker till följd av föreliggande detaljplan samråds med projektet för överdäckningen vad gäller transporter och eventuella vägomläggningar i området.

Trafikverket noterar vidare att bullernivåerna inom planområdet är höga men att bullerförordningen klaras med vissa åtgärder genomförda. Genom sin planläggning av bostadshus inom planområdet, tar också kommunen ansvar för att bullernivåerna hamnar inom det godkända och att detsamma gäller för samtliga miljö kvalitetsnormer.

*Planenhetens kommentar.* Samordning vid utbyggnad av samtliga projekt i Nacka stad ska ske. Planhandlingarna säkerställer att bullerförordningen och miljö kvalitetsnormerna följs.

8. **Södertörns brandförsvär** har frågor kring riskutredningen daterad 2017-12-22 och undrar hur det ska tolkas att det står i utredningen att en grov uppskattning av behov av åtgärder har gjorts. Brandförsvaret menar att det saknas bestämmelse i plankartan om de åtgärder som föreslås i utredningen som utrymning mot trygg sida, brandglas i fasad, obrännbar fasad och ventilationstekniska åtgärder.

***Planenhetens kommentar:*** Riskutredningen behandlar även framtida kvarter söder om detaljplaneområdet. Ovan nämnda åtgärder såsom brandglas i fasad etc föreslås för det framtida kvarteret närmast Skönviksvägen. För planområdet rekommenderas att utrymning samt friskluftsintag ska vara placerat bort från Jarlabergsvägen. Detta regleras i plankartan.

### **Justeringar efter granskning**

Synpunkter inkomna under granskningen har föranlett följande justeringar av planförslaget:

- Förtydligande om skyddsavstånd från tankstationen
- Redaktionella ändringar och förtydliganden på plankartan och i planbeskrivningen.

Planenheten

Angela Jonasson  
Tillförordnad planchef

Love Edenberg  
Planarkitekt